

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre
4 korona, negyedévre 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

Farsang és jótékonyosság

Kunszentmárton, január 28.

Hogy ilyen váratlanul beköszönött a tél: a pauperismusnak még nagyobb sebei mutatkoznak. Szívet marcangoló nyomornak kétségbeesett hangjait halljuk s a szegénylő szegénység panasztalan kétségbeesését látjuk s valóban nem volna szívünk, ha észrevétlenül és előkelően elsurranánk mellette. Ezt a téli nyomoruságot hatóságilag szegényügygyé kinevezni s azt akarni, hogy a hatóság ezer tennivalója között a szegénység minden sebére tegyen gyógyírt, vakmerő követelés és a társadalom kötelességének könyörtelen elhárítása. Még ott is, ahol a szegényügynek külön hatósági szerve van, a fővárosban, — még ott is belátták, hogy a hatósági uton konstatált szegénység épen azokra nem akad, kik a szegénységet szegyenlik, akik tehát a segélyre a legértékesebbek és egyuttal legjobban rászorultak, — ellenben a hatóságilag konstatált szegénynek nagy része üzletszerű szegénység, a sebeivel reklamirózó dologtalanságnak, vagy aljas szenvedélyeknek hódoló hü-

hózója a hangos és követelő koldus, akit nem balsors ismertetett meg a «paupertas»-szal, hanem a dologtalan élet. És még ők is, ahol meg lenne a mód, hogy a hatóság az okokba betekintsen, ott is érzékenyebb szerve kell bizni a jótékonytságot: a társadalomra. És mivel Jókai szerint az emberiség jobb és szebb fele a — nő, — erre a jobbra, erre a szebbre hárul a szegénység, a nyomor sebeinek bekötözése. Nagy tapintatot, sok gyöngédséget kíván ez, tehát epen azokat a lelki kiválóságokat, melyekkel a nő, még ha a férfi esetleg nagyobb intellektussal rendelkezik is, — jobban meg van áldva.

Szabad-e szóvá tenni, hogy a jótékonyosság filléreit régi szokás szerint a farsangi táncmultságokkal kötik össze. Mindegy nekem, ha bárhol tesz az ember jót, csak tegyen. És annyira besavanyodott az élet kegyetlen küzdelmeibe az ember, hogy nem igen farsangol. Örülnünk kell, ha egy-egy vigalom sikerül, mert kiragadja az embert a napi munka és gondok taposó malmából s csak az a kár, hogy az eszeveszett fényűzés következtében sokra igen keserű — katzenjammer következik. Őszintébb lenne a hejehuja, ha az emberek egyszerűbbek lennének. De

hát a Herceg mesebeli királyasszonya szerint: ne kívánjunk az emberektől — lehetetlenségeket.

Más lapra tartozik az a kérdés, hogy a jótékonycélu multságokból mennyire tudjuk a pauperismus sebeit gyógyítani? Az országban van 15.000 község, csak hárommal szorozva a farsangtáji vigalmak számát, negyvenötezer alkalmat kapjuk a jótékony adózásnak. Mi jut ebből a jótékonytságra? A választ olvasóinkra bizzuk. Mi legföljebb kimondjuk a mindenki ajkán lebegő igazságot, hogy a jótékonycélu multságok maguk a célra nézve kedves formájú hazugságok, mert tisztelet a kivételnek, de ezek legtöbbször a jótékonycél nem merit.

Ingatag alap is egy bálí jövedelemből orvosolni akarni valamely sebet a gyomornak? A szegényügygyel nemesebben és állandóan kell törődnie a társadalomnak és itt minden jó sziv figyelmébe ajánljuk azt a jótékonytsági hatósági szervezetet, melyet Almády Géza fővárosi tanácsnok, ez a nemes-szívű «pater paupertatio» sok szeretettel, nagy tapasztalással készített, mely szegényügyi szabályzatot nem hinnők, hogy ne küldené meg városunk magiszt-rátusának. Ebben a szegényügy társa-

Kunszentmárton alapítása.

Verses elbeszélés tíz énekben.

Hiteles feljegyzés nyomán írta: Kiss Jenő.

- Jólesett szívüknek, ha egy kis madárka, Onnan jött feléjük a csendes határba, Amerre szemükkel Apátit keresték...! Szárnya csattogását s dalát is úgy lesték.
  - S mily szomorun nézték, ha a vándor-fecske Elszállt hazafelé, gyorsan, sok-sok este...! Szerették volna, ha ők is oly gyors szárnyon Repülhettek volna, a nagy rónaságon...!
  - Mégis győzött bennük az a nemes eszme: Boldogok lehetnek új földet keresve...! A koldus szavai még fülükbe csendült, Mikor a lelkekre néma kétség s csend ült.
  - Azért — bár nehezen — elszánták magukat, Hogy elmennek s újra megteszik az utat, Egykedvű tétlenség később fájna mélyen... S keresztül mennének tudja hány veszélyen!
  - Igy tehát mindazok, akik három éve, — Semmit az ég alatt, semmit se kímélve — Elhatározták, hogy ismét csak elmennek, És minél hamarabb vége lesz a csendnek.
  - Épp' úgy, mint először, felszerelve bőven, Ki-ki mint tehette tőle telhetően, A tarisznya s kulacs most is ott volt náluk, Egyszóval, most sem volt semmiben hiányuk.
- A helységi ház előtt gyűltek össze újra, Elkészülve bátran a második utra, Hajnal volt még akkor, az is sötét s néma, Csak a lovak törték a csendet meg néha.
  - Ott vártak mindaddig, míg mindnyájan végre, Megérkeztek a nagy helységi házi térre, S mire összegyűltek várva ott egymásra, Látható volt a szép hajnalpirkadása...!
  - Mielőtt azonban utra kelték volna, Radits István, kinek mindenre volt gondja, Utitársaihoz egykedvűen, lassan... Igy szólott s ezt mondta érthető szavakban:
  - «Halljátok cimborák! az a mondó vagyok, Hogy mivel utaink úgy is igen nagyok, Ne menjünk Süly-felé, hosszú az ut arra, Hallgassatok most is, mint mindig szavamra!»
  - «Szolnok-felé menjünk, közelebb lesz arra, Hamarabb eljutunk lépve s nem nyargalva, Ottani barátom, hogyha megérkezünk, Lehet még rövidebb utat ajánl nekünk.»
  - Igy tanácsa szerint elindultak nyomba, Éppen harangozni kezdtek a toronyba, Mentek Szolnok-felé s meg sem álltak, míg nem Átal kellett kelni a kis Zagya vizen.
  - És mikor Szolnokra a hidon beértek, A városban szerte nem sokat szemléltek, Nem igen keresték azt a jó barátot, Akit Radits István három éve látott.
  - Semmit sem törődve mentek tovább gyorsan, Ugy vágytak már látni az a puszta hol van, Amelyet a koldus oly híven ajánlott... Óhajtották látni a: Kun-rónaságot!
  - Utjukat követték szakadatlan, folyton, Azon voltak, hogy az mielőbb elfogyjon, Hogy még az nap este valami jó helyen Éjjeli szállásuk a közelebb legyen.
  - Gyorsan telt az idő, de az ut is fogyott — Elsöpörte a szél a friss poros nyomot — És ime nem soká' majd három év múlva, Öcsödhez érkeztek areban kipirulva.
  - Átmentek a hidon kifáradva nagyon, A por úgy szürkéllett rajtuk s a lovakon, Mind azon tűnődött, szállásuk hol lenne, Mig rálatáltak egy jószívű emberre.
  - Ugyanis, amint a hid iránt az utcán Ballagtak szótalan, fáradtan s tán' lustán, Megláttak egy embert a kapuban állni, — Szokás ez faluban nem lehet csodálni. —
  - Ahogy odaértek azon ember elé, Kiss Balázs lovát az árokhoz terelé, És az ott állótól a portól lelepve, Köszönése után ime ezt kérdezte:
  - «Nem volna gazduram olyan szives hozzánk, Hogy mivel egész nap sokat fáradozánk, Egy éjjelre szállást adni itt minékünk, Holnap reggel aztán ismét tovább megyünk!»

Kilencedik közlemény.

dalmi fennkarolása bennfoglaltatik. Megnyerhetjük a társadalomnak egységes jötevére osztály és vallás különbség nélkül azoknak a nemes sziveit, akik széttagolva és épen azért gyakorta efemer hatással a pauperismus sebeit költöztetik. Kétségkívül elsősorban az kell, hogy a város vezetőjének érdeklődését nyerve meg ez a cikk, melyet a szegényügyünk rendezésének meleg szándéka hat át. Bizonytal lesz a képviselőtestületben oly nemes szívű ember, aki az itt letett eszmét, hogy szegényügyünket a főváros vonatkozó szabályzata szerint rendezzük s vonjuk bele városunk s megyénk hölgyeit vallás és nyelvi különbség nélkül, — nem hagyja a pusztában kiáltó szóként elhangzani.

Hirek.

Kunszentmárton, január 28.

Farsangi naptár.

Február 18. Önkéntes Tűzoltótestület álarcos bálja a Körös-Szállóban.

Február 19. Polgári Olvasóegylet Batty-bálja saját helyiségeiben.

— **Községi közgyűlés.** Kunszentmárton község képviselőtestülete folyó hó 30-án, kedden délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgyakkal. Bemutattatik a Gondviselés egyesület köszönő levele a képviselőtestület átiratára. Bemutattatik a törvényhatóság határozata a gyámpénztári kölcsönök kamatlábának felemelése iránt. Bemutattatik a törvényhatóság határozata az elhagyottá nyilvánított gyermekek segélyalap 1910. évi számadásának jóváhagyása tárgyában. Bemutattatik a törvényhatóság határozata az ismétlő iskolai hitoktatók díjainak megállapítása tárgyában. Bemutattatik a törvényhatóság határozata a jegyzői gyűlésekben résztvevő jegyzők napidíjai tárgyában. Bemutattatik a közbirtokossági perben hozott jogerős bírói egyezség. Előterjesztés újabb 12 munkásház építése tárgyában. A járási főszolgabíró megkeresése slójd-tanfolyam létesítése tárgyában. A hidpénztárból ideiglenesen kölcsön vett pénzek mikénti fedezésének tárgyában a kiküldött bizottság jelentése. Az 1911. évi közgyűlési ügyek el-

intézésének ellenőrzésére kiküldött bizottság jelentése. A községi téglagyár kiadására vonatkozó szerződési pontozatok megállapítása tárgyában előterjesztés. Az anyakönyvi kivonatok díjainak az anyakönyvvezető részére leendő átengedése tárgyában előterjesztés. Mezey István kantor kérelme segédkantori állás szervezése tárgyában. A feketeörvényszög hasznosítása tárgyában előterjesztés.

— **Tanácsos választás.** Kunszentmárton képviselőtestülete 1912. január 22-én délelőtt fél 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya volt a II. tanácsosi állásra a jelölés. Dr. Nagy Ottó elnöklelte alatt a közgyűlés Papp Antalt és Kovács S. Józsefet jelölte a tanácsosi állásra. Minthogy névszerinti szavazást kértek, a főszolgabíró elrendelte a szavazást, mely 10 órakor vette kezdetét. Papp Antal hívei elepték a községhezát és már a szavazás kezdetén biztos volt a győzelme. Délben 12 órakor zárta be a szavazást a főszolgabíró, melynek eredménye az volt, hogy Papp Antalra 118-an, Kovács S. József-re 50-en szavaztak, tehát Papp Antal 68 szavazatot többséggel II-ik tanácsossá lett megválasztva. A képviselőtestület nyomban összeült, melynek színe előtt Papp Antal megválasztott tanácsnok a hivatali esküt azonnal letette. Mi örömmel üdvözljük az új tanácsnokot és csak azt kívánjuk, hogy azok a remények, melyeket a polgárok Papp Antal hivatali működéséhez fűztek, teljesüljenek és Papp Antal ezután is oly szorgalmas, pontos és lelkiismeretes hivatalnok legyen, mint eddig volt. Működjen a község előrehaladásán és mindenkiével szemben egyforma legyen. Akik ismerik Papp Antalt, azok örömmel vették megválasztása hírét.

— **Választás Szolnokon.** Folyó évi január hó 26-án, pénteken volt meg a főjegyző választás Szolnokon. Izzalmas kortekedés előzte meg a választást, hiszen a munkapártiak és a 48-asok állottak egymással szemben. Az első választást el kellett halasztani, mert a jelölő-bizottság a jelölt személyére nem tudott megállapodni. Gombkötő Győző időközben a jelöltségtől visszalépett és két komoly jelölt maradt: Zrumetzky Viktor és Nagy Zoltán kunszentmártoni jegyző. Zrumetzky, mint szolnoki benschülött, nagy kilátással ment neki a választásnak, míg Nagy Zoltánt azok pártolták, kik ismerték tehetségét, szorgalmát és járatosságát a községi ügyek terén. Előre tudtuk a választás eredményét. Zrumetzky Viktor győ-

zött 80 szavazattöbbséggel és így ő lett Szolnok város főjegyzője. A fiatal és ambiciózus Zrumetzky működése elé nagy várakozással tekintenek a szolnokiak.

— **Házasság.** Kiss Annuskát, Kiss József földbirtokos leányát, holnap hétfőn, f. hó 29-én vezeti oltárhoz Ballay János kispesti építész.

— **A munka jutalma.** Kiss János méhészt, tiszakürti lakosról mindig hallunk valami jót és szépet. Egyszer itt nyer egy aranyérmét, máshol ezüstérmét és dicséző oklevelet. Dolgozik szüntelen, embertársai nem is tudják, mit végez ez az ember, — min töri a fejét, de az igazság, hogy becsületet szerez mindenütt a magy r névnek. Hallgatag ember, nem dicsekszik munkájával, amikor megjön a kitüntetés, behúzódik a méhei közé, mintha nem is tartozna másra, hogy kitüntették, mint a méhekre. Pedig a legszorgalmasabb méhészek egyike. Szakértő ebben a szakmában. Ott ül egész nap méhei között, ismeri azok minden csínját-bínját és emellett cikkeket ír méheiről alapos ismerettel és tudással. Legutóbb Duxban volt méhészeti kiállítás, Kiss János szintén részt vett a kiállításon. A napokban azonban megkapta az elismerést a következő levéllel: „Kiss János urnak Tiszakürt. Megelégedéssel tudatjuk Önnek, hogy kiállításunk bíráló-bizottsága Önnek az arany kiállítási érmet ítélte oda. Kérem fogadja szívélyes gratulációját az elért szép sikerhez. Méhésztársi üdvözlettel, Dux, 1911. Kamilló Krisch.“ Az 1911. évi október hóban a Krassószörény vármegyei gazdasági egyesület által rendezett méhészeti kiállításon Kiss János az ezüst érmet nyerte. Ezekkel már 20 érme van Kiss Jánosnak, melyek mind kiváló munkásságának és szorgalmának jutalma.

— **Tűzoltók jelmez-bálja.** A kunszentmártoni önk. Tűzoltótestület szokásos jelmez-bálját 1912. február hó 18-án tartja a Körös-Szállóban. Ez a mulatság szokott lenni a farsang legsikerültebb és legkedélyesebb mulatsága.

— **Összegyűlő vizek továbbvezetése.** Fölmerült esetből kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a földművelésügyi miniszter, hogy a község közterületein összegyűlő vizek továbbvezetéséről való gondoskodás nem a szomszédos telektulajdonosok, hanem a község községének a feladata.

— **Téli országos vásárunk** február hó 11-én lesz megtartva.

23. De volna itt bizony — felelt a kérdező — Adhatok maguknak s lovuknak jó helyet. Eppen jókor jöttek, mert jószágom mára, Munkája akadván, kiment a tanyára.

24. Azután beszaladt s a kaput kitarva, Bementek a gazda tágas udvarára, Ahol is megtudták, hogy annak a neve: Sülye Mihály, aki soknak jó-embere.

25. Beszállásoltak hát mindnyájan egy szóra, Bekötötték lovuk a nagy istállóba, Volt ott széna bőven, termelt a nagy réten, Nem volt a gazdának oka rajt' mit féltsen.

26. Nem is féltette ő, még mondta is nekik, Adjanak a lónak, bármennyit ehetik, Abrak is kerül majd estére és reggel, Jobban tudnak akkor menni a nyereggel!

27. Mikor a lovaknál elvégeztek szépen, S leporolták maguk' tisztán, kellőképen, A nagy tarisznyákat előszedték rendre, S leakartak ülni enni a nyeregbe.

28. Amint ezt meglátta távolról a gazda, Odament hozzájuk étkük megzavarva, Mert a felesége, ki otthon volt éppen, Jó vacsorát főzött úgy hirtelenében.

29. Behívta hát őket a tágas szobába, Rá is álltak — bár — de sokat tévovázva, Mőd-felett restelték s örültek is nagyon, Hogy ellátják őket olyan dus gazdagon.

30. Mig a vacsora folyt nem igen beszéltek, Legfelebb dicsérték, hogy mily jó az éték, Hanem aztán, mikor igazán jólaktak, Sülye Mihály így szólt s többé nem hallgattak.

31. Mondják csak kelmetek, honnan jöttek ide, Az Alföldnek ebbe az áldott részibe? Merre visz az útjuk? Hova mennek holnap? Innen majd Öcsödrről hova lovagolnak?

32. Hej! nagy a mi utunk — felelt Radits István, Ajkait végtére ő is csak felnyitván — Lakóhelynek való puszta kéne nekünk. Mert Jászapátiban már nem élhetünk.

33. És mostan jelenleg egy ősz koldus folytán, Aki nekünk otthon nem rég tanácsolván, Kunszentmárton-pusztát szeretnénk megnézni, De nem tudjuk mikor lehet odaérni?

34. Kunszentmárton...! — vágott Sülye Mihály [közbe — Boros poharukat mind teleöntözve Az már nincsen innen nem több csak egy óra, Odáig elmenni nincs is szükség lóra.]

35. Különbben az a föld, én, ki jól ismerem, Mondhatom nagyon jó, igen tetszik nekem, A határa nagy s bő, Öcsöddel határos, Lakatlan, róla rég elpusztult a város...!

36. Én is csak azt mondom, menjenek el oda, Nem lesz ott rossz dolguk soha, soha, soha! Mert az a föld kövér, rég nem szántja senki... Boldogok lesznek ott, öröm lesz ott lenni...!

37. Sülye Mihály aztán hosszú asztalára Lerajzolta nekik, mint fekszik határa, Amely megegyezett mindenben egészen Azzal, amit mesélt a koldus oly szépen.

38. A nagy beszéd alatt a jó háziasszony, Kinn volt, hogy valamit, nehogy elmulasszon, A «tiszta» szobában vetett puha ágynat. Láta, hogy vendégük mindegyike fáradt.

39. Lefeküdtek aztán örömmittasultan... Bár látták, hogy hátra már nem épp' sok ut van, Meg is mondták szépen a házigazdának, Hogy ők virradatkor holnap utra szállnak.

40. Csakugyan úgy is lett. — Utra keltek másnap, Megköszöntek mindent a házigazdának, S mire a nap feljött megszokott útjára, Elterült előttük: Szentmárton határa.

41. Addig megsem álltak, míg körül nem nézték, Mig meg nem vizsgálták szántóföldjét, réjtjét, És csak akkor mentek ki a Körös mellé, Mikor a szomszúság, az oda terellé.

42. S amint az ősz koldus elmesélte fájón, Ugy találtak mindent ott a pusztaságon, S a sok puszta közül, miket eddig láttak, Annál tetszetősbbet sehol sem találtak,

43. Mindnyájuknak tetszett, nem volt köztük senki, Ki egy kifogást is tudott volna tenni, Kielégítette mindnyájukat szépen... Meg lehet már élni ilyen nagy térségen...!

— **Esküvők.** Hegedüs János polgártársunk leányát, Etelkát f. hó 28-án délután 4 órakor vezeti oltárhoz Nagy Ferenc. — Tarabó Vendel f. hó 28-án tartja esküvőjét Hegedüs Erzsikével.

— **Vasuti elgázolás.** Majdnem végzetes katasztrófa érte folyó hó 20-án az esti vonattal Kunszentmártonba érkező utasokat. A motor az esti homályban teljes sebességgel haladt, mikor a körösi hidhoz közel ért a vonat, a mozdonyvezető észrevette, hogy a pályán állatok vannak. Fékezni kezdett, de eredménytelenül. Mire megállott, egy pár állatot lefejezett a lokomotív. Jó félóra várakozás után elindult a vonat a hidra. Alighogy elindult, meg is állott. A mozdonyvezető észrevette, hogy egy borjú a hid hégzagiba befordult. Szerencse, hogy a mozdonyvezető észrevette az akadályt, mert a vonat különben kisiklik és befordult volna a Körösbe. Egy jó órai késéssel érkezett be a vonat Kunszentmártonba, de az utasok hálát adtak, hogy oly szerencsésen megmenekültek. Az előzmény az, hogy január 20-án a délutáni tehervonat Haraszthy Tivadar nagybirtokos részére 39 darab fiatal tinót szállított Kunszentmártonba. A tinókat azonban csak egy ember várta és amikor azok az ismeretlen tájon eligazodni nem tudtak, szétszéledtek, az egy pásztor pedig nem tudta összerelni őket. Kilenc-tíz tinó a vasuti vágányon szaladt a hid felé, egy beesett a hid réseibe, a többi pedig tovább szaladt. Ekkor jött az esti motor. A sötétben a mozdonyvezető nem vette észre, hogy a pályán állatok vannak, csak a nagy állati bögségre állította meg a vonatot. Őt borjút ölt meg a vonat, egyet pedig, mely a hidba szorult, lekelték lökni a Körösbe.

— **Tolvaj csapos.** A Körös Szállodában mint csapos volt alkalmazva Hanzel Lajos. Csütörtökön azzal állt főnöke elé, hogy adja ki a könyvét, mert délután el akar utazni. Mivel a szálloda személyzete panaszkodott, hogy előtte való nap egyiknek a pénze, másikkal meg más valami ingósága veszett el, a vendéglősnek gyanus lett a csapos gyors elutazása. Szólt a csendőröknek, hogy tartsanak a csapos lakásán motozást, ami eredményre is vezetett, mert pénzt, órát és drága borokat találtak a lakásán. Nyomban letarlóztatták. Hanzel tagad.

— **A farsang és a tüdőbetegek.** Azok között a jótékonycélok között, melyeket farsangtájt a társadalom szolgál, nincs szebb, mint a farsang során is segíteni a tüdőbetegeket. Most, mikor a József királyi herceg szanatórium egyesület kétszáz ágyra megkezdte épí-

teni Debrecenben második népszanatóriumát: most a veszendő magyarság nemes ügyének felkarolását ajánljuk. Azt kérjük a báltrendező ifjúságtól, szanatóriumi bizottságtól, hogy erre az emberbaráti alapra rendezzenek egy sikeres mulatságot. Ha fővárosi művészek közreműködésével rendezendő koncertről, kabaréről volna szó, forduljanak az egyesület elnökségéhez, Lukács Györgyhöz, (Budapest, Királyi Pál-utca 11.)

— **A szódavíz.** A belügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg a közfogyasztásra szánt szódavíz gyártása, elárúsítása és felügyelete tárgyában újabb szabályzatot adott ki. A szabályzat a jövő hónap 1-ső napján lép életbe s az e tárgyban eddig kiadott rendeletek hatályukat veszítik. A szabályzat lényegesebb rendelkezései a következők. A szódavízgyár működését csak akkor kezdheti meg, ha a hatóság megvizsgálta s üzembe vételre az engedélyt megadta. Három havi szünetelés esetén újabb vizsgálat és engedély szükséges. A szódavíz gyártáshoz csak tiszta és jó ivóvíz használható. A szódavíz gyártásánál használt gépek és készülékek azon részei, a melyek a vízzel érintkeznek, tiszta önből készítenők. Ha nem önből készültek, legalább 4 mm. vastagságu órnéccel vonandók be. A szifonkupakok üvegből, porcellánból, tiszta önből, alumíniumból nikkelből vagy kaucsukból készítenők. A szén-sav előállítására magnésit, dolomit vagy márvány, másrészt tiszta kén-sav használandó. A fejlesztett kén-sav tökéletes megmosására különös gondot kell fordítani. Leghelyesebb folyékony kén-savat használni, de azt is meg kell mosni. A helyiségek, gépek, palackok állandóan tisztán és jó karban tartandók. Az 1913. évi január hó 1. napjától fogva félliteresnél nagyobb szódavizes palackok töltése és árusítása tilos. Tisztátalan szódavíz forgalomba hozni tilos. A szabályzat megszegése kihágást képez s 10 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: P. Hegedüs János megvette Gyöllai András eladó házat 650 koronáért, Kocsis István megvette Gyöllai Simon és neje ingatlanát 850 koronáért. — Kurzslitz Jánosné megvette Kis László földjét 1000 koronáért, F. Molnár János megvette F. Molnár András és társai beltelkét 667 korona 50 fillérért.

— **Évönat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1912 január 21-től január 28-ig **születtek:** Kiss Antal Gyula, Rózenberczki Erzsébet, Balla János, Nádas Julianna, Markovics József. — **Házasságot kötöttek:** Karsai István és Bozsik Erzsébet, Ladjanszki István és Ledniczky Margit, Czeczó István és Gyenes Katalin. — **Elhaltak:** Bognár Szilveszter 24 napos, Horváth István 6 hónapos, Kukkonka Istvánné Marton Mária 40 éves, Gyöllai Rozália 10 éves, Forgács Péterné Balla Anna 53 éves.

— **Ingyenes műhímezési tanfolyam** A község háza épületében levő üres üzlethelyiségben 2—3 hétre terjedő ingyenes műhímezési tanfolyamot nyit Dévai Jenő varrógépkereskedő. Az oktatás mindenféle hímző munkákra kiterjed, a Madeira és a hardangi munkákra is.

— **Fagyott testrészek** fájdalmi mindenkorra elmúlnak, ha ezt esténként Dr. Borovszky-féle „Borolin”-nal bedörzsöljük. Utalunk a mai számunkban közzétett „Borolin”-hirdetésre.

Lapunkhoz a *Képes Világ* lap van mellékelve.

A falu legénye.

Megölte egy legény magát... mondja a távirat, a lányok pedig sírnak, szomorkodnak, hej nem volt párja szegénynek, mily édes volt a beszéde, mily tüzes a pillantása, de kár érte. Nem mosolyog már rá egy lányra se, nem kísért haza a kútról senkit. Meghalt. Megölte magát. Miért? Megunta az életet. Az öregek összebujnak, suttognak. Megbabonázták a sze-

gényt a távolban. A szíve repedt meg. Többen azt hozzák elő, hogy szülőföldje utáni bánatában vetett véget az életének, mások a szerelmi csalódást emlegetik.

Rövid a távirat.

Gácsi Bálint 21 éves 13. huszárezredbeli katona Galiciának Lanzut városában felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

Amilyen rövid a távirat épen olyan szomorú. Egy fiatal élet vége.

Gácsi Bálintot 1911. évben sorozták be katonának. Szíve mélyéből azt óhajtotta, hogy huszár legyen, hiszen az a király első katonája. Vágya teljesült is. Október elsején berukkolt Galiciába, Lanzut városába huszárnak.

Hej, de sokan sirtak a körösmenti Kunszentmártonban, mikor meghallották, hogy Gácsi katona lett. A délceg, csinos és hetyke legény után bolondultak a lányok, örültek, ha szóba állt velük. Gácsi pedig szóba állt mindenkivel. Szeretett mindenkit, — mint ahogy őt minden cseléd leány szerette. Ki is lett kiáltva, hogy Gácsi a falu legelső legénye. A mulatságokban rajta kapkodtak a lányok, miatta sirtak át egész éjszakákat és mindenki édes örömmel várta, hogy a csapodár legény feléje nyújtsa kezét, — mely vagy az oltárhoz, vagy pedig a kárhözvetbe vezet.

Azonban jött október elseje. Bucsuzott. Imádói ott voltak az allomáson, felpántlikázták és mikor a vonat már a körösi hidon is túl volt, még mindig lengették kendőiket a kedves után. Elment a falu legszebb legénye. Szomorkodtak a lányok. Vége a vig életnek.

Lanzutban nem voltak olyan helyre lányok, mint Kunszentmártonban, azért Gácsi Bálint nem jól érezte magát, ellenkezőleg nagyon vágyott haza. A regula azonban mégis csak regula. Szegény Gácsi nem jöhetett haza. Fájó szívvel írta naponként leveleit hol az egyik, hol másik kedveséhez, melyekben pauzskodik arra a kietlen Galiciára, hol még szép lányok sem teremnek.

Alig érkezett meg a szerelmes Gácsi legutolsó levele, jött a távirat, öngyilkos tett, felakasztotta magát az istállóban.

Miért? Ki tudná azt megmondani? Talán a nehéz katonai élet, talán az, hogy szigorúan bántak vele, vagy pedig a szeretői után bánkodott?

Mindez csak feltevés. A valóságot sohasem fogjuk megtudni. Magával vitte a sírba.

Gácsi Bálint édes szülei pedig sirtják a fiukat, kit idegen országban hantoltak el, kinek még csak a koporsóját sem látják meg többé.

A kunszentmártoni lányok sem maradnak köny nélkül, mikor Gácsi Bálint haláláról értesülnek, hiszen szép legény volt, kedves, szeretetreméltó, kit megsíratni igazán illő.

Eladó üzlet és ház.

Hacker Mártonnak a Király (Zsinór)-utca 989. szám alatti sarokháza, jóforgalmu **fűszerüzlettel, korlátlan italmérséssel**, elköltözés miatt eladó. Értekezhetni a helyszínén a tulajdonossal.

Kertek parkirozását

valamint

régi kertek átalakítását,

meglévő kertek tavaszi rendbehozását, (kissebbit is) esetleg egész nyári kezelését, konyhakert, gyümölcsös, **szőlő telepítését s kezelését**, sírkertek karban tartását, méhes építést, méhkaptár készíttést, méhesek nyári gondozását szálékra is, bárhol a legjutányosabb aron elvállalom.

Gyümölcsfák és díszcserjék metszését és alakítását már most elvállalom. Tíz éves gyakorlattal bírok, mely idő alatt mindig nagyobb uradalmak és intézetek telepeit önállóan kezeltem, tehát azon helyzetben vagyok, hogy a m. t. közönség legkényesebb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Szíves megkereséseket kér

SZAKALY LAJOS

okl. méhész-kertész TISZAKÜRT.
Kiss János ur méhtelepén.

Nincs többé

köhögés,
reuma,
csúz,
fejfájás,
köszvény,
isiász
és fertőzés,

MERT VAN „Borolin”

Borolincukorka, Borolinszappan.

A dr. Borovszky-féle BOROLINNAK az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 80 f., a Borolincukorkának 20 és 40 f., a Borolin háziszappannak darabonként 30 f. és a pipereszappannak 80 f.
Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

Kapható Kunszentmártonban
Lukács Andor gyógyszertárban.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név. Mindenütt kapható. 1 doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjanak el!

S. Tóth Antal

korcsmárosnak 2 boglya gypszenája a felső lógerban eladó.

Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szíves figyelmét

4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltétellekkel és fizetési módokkal lesz engedélyezve, **régebbi drágább kamatu** kölcsönöket átcserejljük, conventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet, SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar közelében.

Kiadó lakás.

A Rákóczy-utca 158. sz. házban egy két szobás utcai lakás összes mellék-helyiségekkel haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet ugyanott a tulajdonosnál.

MILLIÓK

hasznájják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és és számarköhögés ellen a

KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

6050 köszönő- és hálalevél magánosoktól és orvosoktól.

A legkülönlegesebb, legizletesebb bonbonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér.

Dobozonként 60 fillérért kapható:

Lukács Andor

gyógyszertárban, piactér.

Varrógépek Ékszerek
Kerékpárok Órák
Gramofonok Tajtékáruk
kényelmes havi vagy heti lefizetésre.

Olcsó árak! Dus választék!

DÉVAI órás, ékszerész, varrógép és kerékpár raktárában
KUNSZENTMÁRTON, Piactér.

Szőlőtulajdonosok figyelmébe.

Nagys. Mathiász János urtól szerzett világhírű ujdonságok, (keresztvezések) melyekkel meghódította az egész Európát, melyek hivatalosan vannak a szőlőkultúrát újírtómenteni. Személyes tapasztalataim után a legkiválóbbakat szerettem be, melyek a következők. Az ujdonságok híres magyar neveket örökítenek meg.

Mathiász János diadala	Vörösmarty Mihály	Golden Chenpion
Mathiász Jánosné	Battyányi Lajos	Math. magonca
Mathiász Mariska	Gulner Gyula	Doktor Robert Hogg.
József főherceg	Molnár István	Muscat Alexander
Erzsébet királyné	Tallán Béla	Muscat Candia
Zrinyi Ilona	Angyal Dezső	Muscat Rosea
Mátyás király	Bortermelő kincse	Muscat Noir
Petőfi Sándor	Bortermelő újalkotója	Ezredéves Magyarország
Bem tábornok	Kecskemét gyöngye	emléke
Széchenyi István gróf	Kecskemét kincse	Óriási fehér
Munkácsy József	Kecskemét virága	Genual zamatos
Szautter Gusztáv		Dobrelábé
		Tokaj Augévine

Ezen ujdonságok beszerzési ára szálanként 4—5 korona volt.

Nálam 2 koronáért kaphatók.

Csaba gyöngye, mely az eddig ismert legkorábbi Chasselas fajokat is megelőzi éres tekintetében 4 héttel.

Kossuth Lajos, 1—1 töke 8—10 klg. rendkívül finom szőlőt bírt teremni

Szálanként 50 fillér.

Kaphatók Ifj. Tatár Imre Tiszakürti Kisasszonyhegyi szőlőtelepén

Fajazonosságáért felelősséget vállalok. A vevők minden betegségtől mentesek.

CSÉPLŐKÉSZLETEK.

A legújabb rendszerű benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkarészek, mindennemű mezőgazdasági gépeket szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmesszebb menő felelősséget elvállaljuk.

Malmok átalakítását, szak-rovátkolását szerű berendezését, **hengerek** és csiszolását elvállaljuk, ugyan-
tén mindennemű **gazdasági gépek** gyors és megbízható javítását, gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és kovácsol tárgyak autogén-forrasztását. Csereüzleteket előnyös feltételek mellett kötünk. Olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak figyelmét az általunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyancsak elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

Trencsényi és Heller

SZOLNOK,

malomépítéset, gazdasági gép és mérleggyár.